

РІШЕННЯ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ДФ 58.053.029 ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.053.029 Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії **Шклярю Анатолію** з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» на підставі публічного захисту дисертації «Формування професійної компетентності офіцерів поліції до профілактики правопорушень неповнолітніх».

Шкляр Анатолій, 1976 року народження, громадянин Ізраїлю, освіта вища, закінчив університет Бар-Ілан у 2007 р. та здобув спеціальність : магістр юриспруденції. У 2010 р. закінчив коледж Міхлелет Натанія та здобув спеціальність бакалавр юриспруденції. З серпня 1998 р. по січень 2005 р. працював слідчим відділу з розслідування правопорушень неповнолітніх. З лютого 2005 р. по вересень 2005 р. завершив навчання на курсах для офіцерів поліції, отримав звання лейтенанта і посаду начальника дитячої кімнати поліції в місті Хедера. У листопаді 2007 р. був переведений на посаду заступника командира слідчого відділу в місті Хедера у званні капітан. В березні 2010 р. отримав посаду начальника слідчого відділу у місті Тират Кармель, а в лютому того ж року – звання майор. У лютому 2013 р. отримав посвідчення адвоката. З вересня 2016 р. працював на посаді відповідального за справи неповнолітніх округу Хайфа. В листопаді 2018 р. був переведений на посаду командира слідчого відділу району Ірон. З березня 2020 р. і по сьогоднішній день працює на посаді заступника слідчого відділу карного розшуку округу Хайфа.

З вересня 2019 р. по грудень 2022 року навчався в аспірантурі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, виконав усі вимоги освітньо-наукової програми з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Здобувач має 11 наукових публікації за темою дисертації, з них: 3 статті в наукових фахових виданнях України; 1 стаття – в зарубіжному науковому виданні; 7 статей – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій різних рівнів. Кількість, обсяг та зміст друкованих праць відповідають вимогам МОН України щодо публікацій основного змісту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б»:

1. Шкляр, А. (2020). Методологічні підходи формування професійної компетентності офіцерів поліції до профілактики правопорушень неповнолітніх. Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. (2 (35)). 164–169. DOI : <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2020-2-26>
2. Сорока, О., Шкляр, А. (2021). Модель формування професійної компетентності офіцерів поліції до профілактики правопорушень неповнолітніх. Ввічливість. Humanitas, (6). 68–74. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2021.6.10>.

3. Сорока О., Шкляр А. (2022). Вимоги до сучасного офіцера ювенальної поліції: компоненти та показники професійної компетентності до профілактики правопорушень неповнолітніх. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, (4 (118)). 153–165. DOI: 10.24139/2312-5993/2022.04/153-165 URL: <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/%D1%81%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%B0-%D1%88%D0%BA%D0%BB%D1%8F%D1%80.pdf>

Статті в інших наукових виданнях країн ЄС:

1. Olga Soroka, Anatoli Shaklier, Siagha Sami, Halyna Leshchuk, Mariia Demianuik (2021). Comparative analysis of future specialists' image formation in military and civilian institutions of higher education. *Laplage Em Revista*, v. 7 (2) : May/ Aug. Pp. 346–354. ISSN 2446-6220. DOI : <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202172742p.346-354>

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

1. Шкляр, А. (2019). Профілактика правопорушень неповнолітніх: сутнісна характеристика. Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти: збірник наукових статей / Бердянський державний педагогічний університет ; укладач Петровська К. В. Бердянськ, 274, 212–216.
2. Шкляр, А. (2020). Профілактика правопорушень неповнолітніх. Трансформаційні процеси в підготовці сучасного медичного та фармацевтичного працівника: зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю, м. Рівне, 26-27 березня 2020 р. / редкол. : Р. О. Сабадишин та ін. Рівне: КЗВО «Рівненська медична академія», 183, 169–173.
3. Шкляр, А. (2020). Дефінітивний аналіз професійної компетентності. Професійна мобільність як чинник соціальної адаптації і творчої самореалізації особистості в умовах суспільних трансформацій : матеріали міжвузів. наук.-практ. семінару / укладачі: К. С. Волкова, М. В. Білозерова; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 86. 83–85.
4. Шкляр, А. (2020). Поліція як суб'єкт здійснення профілактики протиправної поведінки неповнолітніх. Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 20–21 листопада 2020 р. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 172, 138–140.
5. Шкляр, А. (2020). Особливості формування професійної компетентності майбутніх офіцерів поліції засобами інформаційних та інтерактивних технологій. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи : Матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Тернопіль, 12–13 листопада, 2020), 204, 167–169.
6. Shaklier Anatoli. (2021). Individual preventive work of police officers with juvenile offenders. Соціальна робота: виклики сьогодення : Збірник

наукових праць за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. О. В. Сороки, С. М. Калаур, Г. В. Лещук. Тернопіль : ТНПУ імені В. Гнатюка, 386, 183–186.

7. Шкляр, А. (2022). Тренінгові технології у підготовці офіцерів поліції до профілактики правопорушень неповнолітніх. Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 20 травня 2022 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 297, 109–113.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. Калаур Світлана Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Без зауважень.

2. Тюріна Валентина Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціології та психології Харківського національного університету внутрішніх справ, МВС України. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. Вважаємо, що при доведенні актуальності теми дослідження доцільно було б виокремити недоліки і труднощі, що існують в практиці професійної діяльності офіцерів ювенальної превенції, і детермінують необхідність вдосконалення процесу формування їхньої професійної компетентності до профілактики правопорушень неповнолітніх.
2. Позитивно оцінюючи розроблені автором тренінги, представлені в додатках Г 1–Г 4 і табл. 3.13 на с. 235, вважаємо, що робота б значно виграла в разі детального опису їх змістового наповнення.
3. Позитивно оцінюючи обґрунтовані автором організаційно-педагогічні умови формування професійної компетентності офіцерів поліції до профілактики правопорушень неповнолітніх (п. 2.1), зауважимо, що для уникнення суб'єктивного підходу варто було б використати метод експертних оцінок.
4. На наше переконання, теоретичне значення роботи зросло б, якби автор використав зарубіжний досвід при розробці авторської моделі формування професійної компетентності офіцерів поліції до профілактики правопорушень неповнолітніх, тим більше, що він ґрунтовно представлений у додатку А дисертації.

3. Торічний Олександр Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. Позитивно оцінюючи зроблений аналіз освітньо-професійних програм першого рівня вищої освіти провідних ЗВО, що здійснюють підготовку поліцейських (за різними спеціалізаціями), вважаємо, що варто було б проаналізувати програми другого (магістерського) рівня і рівня післядипломної освіти, тим більше, що об'єктом дослідження визначено фахову неперервну неформальну підготовку працівників Національної поліції України.

2. Належно оцінюючи напрацювання автора щодо ґрунтового аналізу у додатку Б зарубіжного досвіду профілактики правопорушень неповнолітніх,

доречно було б представити досвід Ізраїлю в основному тексті дисертації, порівнявши його з українськими.

3. Цікавими, на нашу думку, є приклади прийомів і мовних стратегій НЛП для поліцейських, однак, варто було б представити їх у змісті розроблених тренінгів.

4. В тексті дисертації на с. 235 представлено розроблену авторську програму тренінгу для розвитку особистісної ефективності співробітників ювенальної превенції. Вважаємо, що в додатках варто було б представити повний опис розробленого тренінгу.

4. Олло Василь Петрович, кандидат педагогічних наук, доцент, директор Державного навчального закладу «Одеський навчальний центр №14». Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. У п.1.1 дисертації представлено ґрунтовний дефінітивний аналіз проблеми профілактики правопорушень неповнолітніх. Він є дещо переобтяжений інформацією про сутність, форми та характеристики девіантної поведінки неповнолітніх, тому цей матеріал доцільно перенести у додатки.

2. У додатку Г представлена комплексна тренінгова програма для поліцейських ювенальної превенції, що містить п'ять тренінгів. Вважаємо за доцільне конкретизувати мету і завдання кожного окремого тренінгу.

3. Не зовсім зрозумілим є виділення у розробленій моделі формування професійної компетентності офіцерів поліції до профілактики правопорушень неповнолітніх (рис. 2.1) принципу науковості, оскільки підготовка поліцейських ювенальної превенції здійснюється у процесі неперервної неформальної освіти.

5. Парфанович Іванна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Зауваження, висловлені у відгуку рецензента:

1. У роботі дисертант оперує поняттями, дотичними до поняття «правопорушення», що зазначено в темі дисертаційного дослідження. В п/р 1.1. представлено аналіз понять «поведінка з відхиленнями», «протиправна поведінка», «злочин», «правопорушення», «девіантна поведінка» (с. 28, с. 41, с. 62 і т.д.). Однак, доцільним є визначення ієрархії цих понять (схематично чи за допомогою рисунка), а також чіткості у застосуванні підвидів правопорушень. Також автор роботи застосовує поняття «підліткове середовище» (с. 17), «підліткові правопорушення» (с. 18), «підліткова поведінка» (с. 38) і, оскільки у темі зазначено про неповнолітніх, тому категоріальний апарат повинен будуватися з огляду на це. Рекомендується оперувати саме цим поняттям та з огляду на законодавче трактування поняття «неповнолітні» (згідно закону України «Про охорону дитинства»). Коректності у застосуванні вимагають такі поняття, як: «адміністративна діяльність» та «адміністративно-правова діяльність» (с. 80).

2. В описі дисертаційної роботи автор наводить твердження щодо форм і методів, що потребують корекції у визначенні з точки зору відповідності чи уточнення за темою дослідження: «провідні методи психопрофілактичної роботи» (с.175), «форма психолого-педагогічної профілактичної роботи» (с. 186), «переваги ігрового методу полягають у набутті соціально-психологічного

досвіду» (с.193), «...аспекти складаються відповідно до специфіки професійної діяльності співробітників більшості служб та підрозділів НПУ, конкретних ситуацій, що вимагають психологічно грамотного рішення...» (с. 197), «практичну частину тренінгу ми наповнили груповими, соціально-психологічними методами відпрацювання базових умінь впевненої поведінки» (с.198), «...ефективність тренінгу ми перевіряли за наявності у поліцейських наприкінці його проведення психологічних детермінантів» (с.199). Це ж стосується тверджень на сторінках 207, 232, 237. Доцільно було б у такому випадку здійснити поділ методів роботи з поліцейськими (наприклад, на педагогічні, психологічні, соціально-психологічні). Тим більше, що на с. 236 дисертації автором вказано: «До організації роботи «зеленої кімнати» залучають команду фахівців: співробітник ювенальної превенції підрозділу превентивної діяльності НПУ, психолог, соціальний педагог, за необхідності лікар, слідчий та ін.». Такої ж коректності потребують і визначення тренінгу: «тренінг як психолого-педагогічний інструмент», «соціально-психологічний тренінг», «комплексний тренінг» (с. 19 – с. 24).

3. Автором запропоновано оцінювати результати I і II зрізу формувального етапу експерименту; при цьому показники констатувального фактично можуть слугувати показниками I зрізу формувального (наприклад, Таблиця 3.7 Самооцінка офіцерами ювенальної превенції спеціальних профілактичних умінь (за результатами I зрізу формувального етапу експерименту)).

4. Рекомендаційний характер мають побажання щодо розширення змісту предмету дослідження «організаційно-педагогічні умови формування професійної компетентності офіцерів поліції до профілактики правопорушень неповнолітніх» та приведення у відповідність до запропонованої гіпотези дослідження; здійснення аналізу лекції та ігрового методу в роботі концентровано; введення відомостей про експериментальну групу, представивши попередньо вихідні дані (п/р 2.3, с. 178). Крім того, в дисертації проаналізовано наукові праці, які на сучасному етапі втратили свою актуальність в Україні.

Результати відкритого голосування:

«за» – 5,

«проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Шкляру Анатолію** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Світлана КАЛАУР